

פחד דוד

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי **דוד חנניה פינטו** שליט"א

בן הצדיק המלוו"ן רבי **משה אהרן פינטו** זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוו"ן רבי **חיים פינטו** זיע"א

פרשת
וירא
כ' חשוון
תשפ"א

1049

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

הדלקת נרות 4:10 | 4:25 | 4:16 | 4:31

מוצאי שבת 5:22 | 5:24 | 5:22 | 5:25

רבינו תם 6:01 | 6:00 | 5:58 | 6:02

משכיל לדוד

ועקידת יצחק היום לזרעו תזכור

בגבורה ואכן אהבת ה' חדורה בתוכו ויוקדת בו - או אז הבין והאמין שדרכו דרך אמת וצדק, כי רק עתה נזדמן לו להכיר באמת את גודל אהבתו לה' יתברך.

וכן הוא העניין אצל אברהם אבינו. אמנם, נכון שאברהם עמד כבר בכמה וכמה ניסיונות, אולם אין להשוות ואין לדמות את ניסיון עקידת יצחק לשאר הניסיונות. קשה עד מאוד לקחת בן ולשחוט אותו ועל אחת כמה וכמה בן יחיד שנולד לאביו בגיל מאה שנה ולא ימו בגיל תשעים שנה...

והנה גם אברהם אבינו במשך כל ימי חייו חיפש הזדמנות להוכיח את גודל אהבתו לה' יתברך כדוגמת רבי עקיבא בשעתו. אמנם נכון שתמיד היה אברהם אבינו מפרסם את שמו יתברך לפני כל באי עולם ואהבת ה' הייתה מושרשת בקרבו, אך עדיין אין זה מהווה הוכחה שמוכן הוא למסור לב ונפש למען שמו יתברך. וחשש אברהם אבינו שמא לא יאזור עוז בנפשו לעמוד בשעת הניסיון, והנה עתה מעמיד הקב"ה את אברהם במבחן המציאות בניסיון גדול ועצום. וכשנוכח לדעת שהנה עומד הוא בדבר ועושה את רצון ה' בשמחה, על אף הקושי העצום שבכך שמח שמחה גדולה כי עתה מוכח עד כמה אהבת ה' יש בתוכו. ולכן רק כעת אומר לו הקב"ה "עתה ידעתי כי ירא א-להים אתה". עתה הוכח לעין כל כי אהבת ה' בוערת בקרבו של אברהם ומוכן הוא באמת ובתמים למסור כל אשר לו למען קיום מצוות.

ואם הקב"ה מעיד נאמנה כי אברהם הוא 'ירא שמים', הרי זו בגדר הבטחה נאמנה שלעולם יהא אברהם דבק בהקב"ה ויראת אלוקים תהא נסוכה על פניו. על אף שאין אדם בעולם שביכולתו להיות בטוח שיעמוד בצדקותו וכמאמר התנא (במס' אבות ב, ד) "אל תאמין בעצמך עד יום מותך". ואמרו חז"ל (רש"י בראשית לא, מב) אין הקב"ה מייחד שמו על הצדיקים בחייהם שנאמר "הן בקדושו לא יאמין". הנה יוחנן כהן גדול לאחר ששימש שמונים שנה בכהונה גדולה, נעשה צדוקי באחרית ימיו (ברכות כט, א) ואם כן אין חסיונות לאף אדם מפני יצר הרע.

אולם אברהם אבינו בדרגתו, בגודל קדושתו וצדקותו העצומה - קיבל הבטחה מהקב"ה שלעולם יהא "ירא אלוקים". לכן אמרו חז"ל שבזכות אברהם ברא הקב"ה את עולמו כדכתיב (בראשית ב, ד) "אלה תולדות השמים והארץ בהבראם" - אותיות 'אברהם'. לפי שראה הקב"ה את דרגתו הנעלה וטהרתו שהיא שזורה כחוט השני במהלך כל ימי חייו מתחילתו ועד סופו, ולכן ברא את העולם בזכותו.

ואם נתחזק בשלושת עמודים הללו שהנחילו לנו אבותינו, מובטחים אנו שאהבת ה' תהיה מושרשת בליבנו ולא נסור מדרך ה' כל ימי חיינו, אמן ואמן.

"קח נא את בנך את יחידך אשר אהבת" (בראשית כב, ב). בעקידת יצחק גילה אברהם אבינו ע"ה את גודל אהבתו לה' יתברך על אף שהיה בידו לשאול את הקב"ה; ריבונו של עולם הבטחת לי "כי ביצחק יקרא לך זרע", והיאך יתכן שאקריב אותו על גבי המזבח. בכל זאת אברהם לא מקשה קושיות וקם בהשכמה ובזריזות לעשות רצון קונו; "וישכם אברהם בבקר", ויצחק בנו הולך עימו באותה כוונה טהורה ובאותה מחשבה קדושה "וילכו שניהם יחדו". וכשהגיעו למקום המקודש, ביקש יצחק מאביו שיעקוד אותו היטב לבל יזוז וחלילה ייפסל מלהיות קרבן.

וכשלקח אברהם את המאכלת לשחוט את בנו, אף מלאכי עליון היו נרגשים ובוכים בראותם את גודל מסירות נפשו - עד כמה גדולה אהבתו לה' יתברך לעשות רצונו בלבב שלם מתוך שמחה וחדווה. עד ששלח הקב"ה מלאך וציווה עליו "אל תשלח ידך אל הנער", אולם אברהם אינו מוותר ומבקש, אם לא לשחוט אזי לכל הפחות להטיף ממנו מעט דם, והמלאך עונה לו "ואל תעש לו מאומה כי עתה ידעתי כי ירא א-להים אתה".

לכאורה הדבר צריך ביאור, וכי רק עתה נתברר להקב"ה שאברהם אבינו ע"ה בבחינת "ירא א-להים", האם לא די בכמה וכמה ניסיונות שעברו עליו ובכולם הוכיח הוא את גודל חיבתו ואהבתו לה' יתברך, אם כן מדוע רק בניסיון העקידה אומר לו הקב"ה "עתה ידעתי כי ירא א-להים אתה"?

אמרו חכמינו ז"ל (ברכות סא, ב) בשעה שהוציאו את רבי עקיבא להריגה, זמן קריאת שמע היה... והיו סורקין את בשרו במסרוקות של ברזל והיה מקבל על עצמו עול מלכות שמים. אמרו לו תלמידיו - רבינו עד כאן? אמר להם: כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה "בכל נפשך" - אפילו נוטל את נפשך. אמרתי, מתי יגיע פסוק זה לידי ואקיימנו. ועכשיו שבא לידי לא אקיימנו?! והיה מאריך באחד עד שיצתה נשמתו באחד, עד כאן לשון הגמרא.

וחשבתי בסייעתא דשמיא להסביר שכוונת רבי עקיבא הייתה לומר לתלמידיו, כי אמנם נכון הוא הדבר שבמשך כל ימי חייו אמר הוא בפה מלא כי הוא אוהב את הקב"ה בלב ונפש ואף הודיע בקול רם שהוא מוכן למסור עצמו בעד קיום מצוותיו. אולם תמיד חשש שמא כוונתו אינה כנה ואמיתית, וייתכן שכל הדיבורים הללו לא יעמדו במבחן המציאות. וכשיעמיד אותו הקב"ה בניסיון של מסירות נפש, שמא לא יוכל להתגבר על עצמו. ונמצא שכל דיבוריו על אהבת ה' אינם אלא מן השפה ולחוץ. ומזה ירא רבי עקיבא לנפשו ואמר "כל ימי הייתי מצטער מתי יגיע פסוק זה לידי ואקיימנו". רוצה הוא שהקב"ה יעמיד אותו במבחן בכדי לבחון האם באמת אהבת ה' בוערת בתוכו, או שמא אין זה אלא פטפוטי דברים בעלמא.

ומשנוכח רבי עקיבא לדעת שהוא שש וששמ ומאוסר למסור נפשו בעד כבוד ה' יתברך, והנה הוא עומד בניסיון

הילולא דצדיקא

- כ - רבי מרדכי שרעבי זקן המקובלים בירושלים
- כא - רבי אריה לייב בינה ראש ישיבת 'נתיב מאיר'
- כב - רבי עמרם בן רבי מסעוד אנקווא
- כג - רבי יוסף רפאל חזן מח"ס 'חקרי לב'
- כד - רבי אברהם אזולאי מח"ס 'חסד לאברהם'
- כה - רבי מרדכי רוקח מבילוגרי
- כו - רבי אליהו אבא שאול

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל
ישלח הודעה: mld@hpinto.org.il

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

דברי חכמים

פרפראות לפרשה

משולחנם של חכמי התורה

מדוע ביטל הגר"ח קנייבסקי את הנסיעה בין הזמנים?

מרן הגרא"מ שך זצ"ל, שהשבוע חל יום ההילולא שלו, מסביר בדרך נפלאה את מה שהוקשה לרש"י בראשית פרשתנו על הפסוק "וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו", והתמיהה העולה היא מדוע כתוב בפסוק לשון 'וירא' שתי פעמים, הרי ה'וירא' השני נראה כמיותר?

אכן, מאיר מרן הרב שך את כפל המילה 'וירא' - שהתורה באה ללמדנו, שמצוות צדקה היא לא רק בנתינת צדקה לעני המבקש מאתנו, אלא מצוות צדקה היא בחיפוש וראיית הנצרך לצדקה כדי לעזור לו. וזו כוונת התורה שכתבה פעמיים את המילה "וירא". ה"וירא" השנייה באה ללמדנו, שאברהם התבונן לראות האם האורחים שבאו לקראתו נצרכים להכנסת אורחים וצדקה; הוא לא חיכה שהם ידפקו על דלתות אהלו לבקש צדקה, אלא ברגע שהוא נשא את עיניו 'וירא' והנה שלושה אנשים, מיד התבונן לראות האם הם צריכים אוכל ושתייה ותיכף ומיד "וירא וירץ לקראתם".

ומכאן נלמד, שאם צריך כל כך הרבה רגישות בהתבוננות להטבה לשני, קל וחומר שצריך התבוננות גדולה כדי לא לגרום נזק וצער לשני, ועד כמה יש להשקיע מחשבה לראות בתחבולות כדי שלא נגרום צער לשני. ואף אם נקפיד על מעט מזה כבר יוטב לנו ולזולתנו במהלך החיים.

מי שזכה להכיר את גדולתו של מרן הרב שך זצ"ל, יעיד בבירור כי הוא עצמו היה בבחינת נאה דורש ונאה מקיים - בהנהגה זו של הקפדה עצומה במחשבה על השני, כדי להשפיע עליו טובה ולהיזהר מפגיעה בו.

סיפר הרב אברהם צבי טויב שליט"א, שהיה מקורב למרן הרב שך זצ"ל, שהוא יודע את הסיבה למה מרן הגר"ח קנייבסקי שליט"א ביטל את הנסיעה הקבועה שלו בין הזמנים לעיר הקודש צפת, וכך היה סיפור הדברים:

היה זה לפני כמה שנים, כשלפני חופשת בין הזמנים של אב הגיע הרב טויב למעונו של מרן הגר"ח קנייבסקי שליט"א. לפני כניסתו ניגש אליו מקורבו הגר"א מן ואמר לו: "הואיל ורבנו אוהב לשמוע לעתים עובדות ומעשי רב מגדולי ישראל, אולי תספר לו סיפור או שניים ממה שראו עיניך אצל מרן הרב שך זצ"ל?"

הוא נכנס לחדרו של מרן הגר"ח שליט"א וסיפר לו: "פעם שאלתי את מרן הרב שך, מדוע לעולם אינו יוצא לחופשת בין הזמנים, והרי ממילא אין מסירת שיעורים בישיבה?"

השיב לי מרן: "לאנשים יש צרות רבות. אני יושב בביתי ולפעמים באים אלי אנשים לבקש עזרה ותושייה, לחלק מהם אני יכול לעזור ולחלק גדול אינני יכול לעזור, אבל בכל זאת עצם הדבר שיש להם היכן לשפוך את הלב זה מנחם אותם. ועוזר להם. אם אסע לנופש ולא אהיה בביתי ויבואו אנשים ולא ימצאו אותי בבית, הרי המועקה תישאר במקומה... איך אני יכול לעשות זאת?"

כששמע מרן הגר"ח שליט"א את הדברים הודיע אף הוא: "אם כך, מעתה ואילך לא נוסעים יותר לבין הזמנים, ונשארים כאן כדי לעזור לאנשים לשאת סבלם בואם לכאן".

ישנם דברים הנחשבים לשון הרע כשהם נאמרים על אדם אחד, בעוד שהם נחשבים אפילו כשבח לגבי אדם אחר. לדוגמא, אם אומרים על איש עסקים שהוא לומד תורה חמש שעות ביום הרי זה בודאי שבח. מאידך, אם אומרים את על אברך בכולל האמור להקדיש את כל שעות היום לעמל התורה - הרי זה גנאי עבורו. כך גם אסור לספר על סכום כסף שנתן פלוני לצדקה, אם סכום זה נחשב מקובל רק בקרב אנשים הדחוקים בממונם. עלולות להיות נסיבות שבהן אסור לספר דברים גם אם ברור שהם דברי שבח. לדוגמא, אנשים המרבים במתן צדקה לרוב אינם מעוניינים שהדבר יפורסם ברבים.

כמצות אנשים מלומדה

אירע שניגש אליי בן תורה, תלמיד חכם שהכרתיו כבר ממושכות קודם לכן, והוא שקדן גדול בלימוד התורה ובפיו הייתה בקשה תמוהה:

"כבוד הרב יחזק בתוכי את האמונה בה' יתברך"...

תמהתי לפרש בקשתו ושאלתי "הרי הינך מקיים את המצוות ושוקד על דלתות התורה, אם כן היכן היא אמונתך בבורא העולם?"

וכך הוא השיב לי: "אמנם נכון כי אני מתמיד בלימוד התורה, ואכן חשבתי עד היום לתומי שיש בי אמונה חזקה, אך לצערי גיליתי שכל לימוד התורה שלי נעשה רק כמצוות אנשים מלומדה ורק מפני שכן הורגלתי עוד מקטנותי - כולם בסביבתי לומדים תורה ולכן אף אני לומד את התורה. אך עדיין אין בתוכי ידיעה ברורה שזוהי הדרך הנכונה. והנה

קעת כשניסיונות החיים החלו להערים עליי קשיים, לצערי החיליתי לגלות שאף אמונתי בה' יתברך היא רופפת ואינה חזקה דיה, ולכן קשה לי להתמודד מול אותם הניסיונות".

קמתי מיד ונשקטיו על ראשו על כך שהיה איש אמת, ובגבורה הסכים לחשוף בפניי את נימי נפשו ולבקש מזור ותרופה למכתו. כמובן שחזיקתיו באמונה ודברתי על ליבו והוריתי לו את השביל הנכון בדרכי החיים...

הנה על אף היותו איש יודע ספר ותלמיד חכם, לא ידע שתועה הוא בשבילי החיים, ואף הוא חשב לתומו כי הוא צועד במסילה הנכונה העולה בית א-ל, ורק לאחר שנים גילה לתדהמתו שעדיין רחוק הוא מרחק רב מן האמת ומן האמונה בה'. וכל זאת מפני שתחילת דרכו לא הייתה מתוך הבנה ברורה, אלא סתם כך מתוך הרגל כמצות אנשים מלומדה.

במרה מפטירין

הפטרת השבוע:

"ואשה אחת מנשי בני הנביאים" (מלכים ב, ז)

הקשר לפרשה: בהפטרה מסופר על ברכתו של אלישע הנביא לשונמית על הולדת בנה, וקיום ההבטחה שנולד לה בן במועד שדיבר אליה. כפי שבישרו המלאכים לאברהם בפרשתנו, שכעת חיה יולד לו בן.

תולה ארץ על בלימה

נצור לשונך

לפי מדרגת האדם

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

אישיות ההורים תורמת לחינוך הבנים

"כי ידעתי למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו

ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט" (בראשית יח, י).

ה' יתברך יודע מחשבות לבב והוא מעיד על אברהם אבינו ע"ה ואומר "כי ידעתי" - לשון חיבה. אני מחבב אותך, ולמה ידעתי? "למען אשר יצוה את בניו" - לפי שהוא מצווה את בניו לשמור דרכי ומצוותי. אומר הקב"ה - יודע אני שאברהם יוריש לבניו אחריו את קדושתו ותורתו ואת כל עבודת ה' שלו.

ולכאורה, צריך להבין היאך אפשר להוריש לבן דבר רוחני. אדם יכול להוריש ממון, רכוש ונכסים אך להוריש אמונה בה' ואהבה לקיום המצוות, היתכן? לכל היותר יש בכח האדם לחנך את הבן ולהשתדל להדריכו בדרך הנכונה, אולם כמובן שעדיין הדבר תלוי גם בבן עצמו, אם יש בו נכונות והסכמה מצידו לקבל את החינוך שאביו מעניק לו, ואשרי אדם הזוכה לכך שבניו יתראו ללכת בדרך הנכונה בה חינוך אותם אביהם.

ואם הקב"ה מעיד שבניו של אברהם ילכו בדרכיו, זאת אומרת שישנה הסכמה משני הצדדים - הן של האב להוריש את כל עבודת ה' שלו לבניו, והן מצד הבנים לקבל את דרכו. ויש להתבונן כיצד זוכים לזה?

והנראה בזה - בראש ובראשונה 'דוגמא אישית'. יסוד היסודות בחינוך הוא עצם היותם של ההורים בעלי אישיות מחנכת מטבע הנהגתם. על ההורים להיות אנשים עקביים ומסודרים בהליכותיהם ובהנהגותיהם. דיבורם יהא בנחת עם הבריות ומשאם ומתננם באמונה "הן שלהם צדק ולאן שלהם צדק". ויהיו נזהרים בקלה כבחמורה בקיום מצוות ה' והנהגתם צנועה גם בחדרי חדרים, וכמובן שומרים הם בקפדנות את הלכות דרך ארץ בענייני אכילה ושתייה וכדומה. אין ספק שאישיות ההורים כשהיא מוקפדת - נותנת תרומה מכרעת לעיצוב דמותו הרוחנית של הילד יותר מכל אמצעי אחר.

מאיך גיסא, הנהגה אישית של ההורים הסותרת את מה שהם עצמם מטיפים לילדיהם, לא רק שהיא גורמת לחינוך שלילי בכל אותם הנושאים בהם לוקים ההורים, אלא גם גורמת לילדים להיות מבולבלים ונבוכים ומלמדת אותם שאפשר להיות נאה דורש בלבד וללא נאה מקיים, ואחריתה של דרך קלוקלת זו - מי ישרונה.

ואברהם אבינו ע"ה ואשתו הצדקת שרה, אכן היו כספר מוסר חי לבנם יצחק. כבר משחר נעוריו ראה יצחק את דרך הוריו הקדושים לסמל ולדוגמא, ואיוותה נפשו להיות כמותם ודרכם הקדושה נחקה בנפשו הרכה ולכן נתעלה בקדושה ובטהרה.

פניני הפרשה

תוצאה טבעית או עבודה עצמית?

"והנה שלשה אנשים ניצבים עליו" (בראשית יח, ב)

לפירושו של רש"י ש"אחד לבשר לשרה, ואחד להפוך את סדום ואחד לרפאות את אברהם". הקשה רבינו המהר"ל בספרו 'גור אריה', מדוע היה צריך המלאך שנשלח להפוך את סדום לעבור דרך ביתו של אברהם, הרי לא היה לשליחותו שום קשר לביתו של אברהם אבינו?

ביאר רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל בספרו 'חזון יחזקאל', שאותו מלאך התקשה לעשות שליחותו להפיכת העיר, והיה טוען שהתנהגותם של אנשי סדום היא תוצאה טבעית שקיימת אצל האדם שיש בו יצר הרע, וכפי שטענו המלאכים לפני בריאת האדם: "מה אנוש כי תזכרונו ובן אדם כי תפקדנו".

אמר לו הקב"ה לאותו מלאך, בוא ואראך את אברהם אוהבי ותראה עד כמה מסוגל אדם להתרומם ולהתגבר על יצרו.

וזהו מה שכתוב בהמשך "ויקומו משם האנשים וישקיפו על פני סדום", שלאחר שהם ראו את מעלת אברהם שמתגבר על יצרו, כבר לא היססו לעשות משפט באנשי סדום.

מעט מים - בכוונה תחילה

"ויקח נא מעט מים ורחצו רגליכם" (בראשית יח, ה)

תמוה, אברהם שהצטיין במידת הכנסת אורחים, לקח לאורחים שלוש סאים קמח סולת ושחט להם ג' פרים וכו', מדוע קימץ דווקא במים וציווה לקחת רק "מעט מים"?

עוד קשה, שאברהם אבינו אמר למלאכים ואקחה פת לחם, ולשרה אמר לושי ועשי עוגות, ולא נתן לחם, מדוע?

אברהם אבינו, כף ביאר כ"ק האדמו"ר בעל ה'שפע חיים' מצאנו זצ"ל, חזה ברוח קדשו שמלאכי השרת יטענו בשעת מתן תורה כנגד הקב"ה תנה הודך על השמים, דהיינו, שיתן הקב"ה את התורה למלאכים, והקב"ה יענה לעומתם, איך רוצים אתם לקבל את התורה, הרי כבר עברתם עליה, כי אכלתם בשר וחלב אצל אברהם אבינו. והנה בשו"ע (יו"ד פט, ב) מבואר שעל ידי קינוח פיו בפת והדחה במים מותר לאכול בשר אחר חלב. ואברהם אבינו שנתן להם חמאה וחלב ורק אחר כך בשר לא רצה שיהיה להם פת לעשות קינוח, ולא מים לעשות הדחה, כי הוא רצה שהתורה תינתן לבניו, ולכן לא נתן פת, ונתן רק מעט מים שלא יספיקו לשתייה אלא לרחיצת רגליים בלבד...

שולחן מתוק מסולת

"ויאמר מהרי שלש סאים קמח סלת לושי ועשי עגות" (בראשית יח, ו)

חז"ל דורשים בגמרא בבא מציעא (פז, א) שהאשה עיניה צרה באורחים; "כתוב קמח וכתוב סלת, אמר רבי יצחק מכאן שהאשה צרה עיניה באורחים". ופירש רש"י שההוכחה היא ממה שאברהם אמר קמח ושרה אמרה סולת.

כל המפרשים מתקשים, מהיכן הראיה שצרה עיניה באורחים, הרי סולת הוא יותר חשוב מקמח, ואם שרה הביאה סולת לכאורה אין עיניה צרה באורחים?

בדרך צחות תירץ בספר 'אוצר הרעיון והמחשבה', שהנה כשעושים סעודה, יש בזה שני סוגים; יש סעודה של ממש עם נטילת ידים, מנה ראשונה ואחרונה, ויש 'שולחן מתוק'. אם רוצים שהסועדים יאכלו סעודה שלימה עם מנה ראשונה ומנה מרכזית, אזי מגישים בתחילה לחם או לחמניות כדי שהאורחים ייטלו ידיהם לסעודה. אבל אם זה רק 'שולחן מתוק', אז מניחים על השולחן 'מציות' או 'לחמניות מזונות' וכו'.

והנה מהקמח עושים כידוע לחם, אבל מהסולת מכינים מיני מתיקה. זוהי אפוא ההוכחה, שאברהם רצה ששרה תביא קמח - שהרי האורחים צריכים להתחיל עכשיו סעודה עם לשונות בקר וחדל וכו', אולם שרה הביאה סולת, כדי שיבינו שזה רק 'שולחן מתוק'...

כח הצדיק ביום ההילולא

כוחו של הצדיק ביום ההילולא שלו, כך רגיל מור הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א לומר ולשנן באזני שומעי לקחו, הינו גדול לאין ערוך ושיעור. הרב רסקין שליט"א, מרבני מרוקו, רגיל לומר, ואף הרבה אומרים זאת, בראותם את הקהל האדיר שבא להשתטח על קברו של הצדיק כ"ק מרן רבי חיים פינטו זיע"א, ביום ההילולא בכל שנה ושנה.

בהילולא רואים את גודל האמונה התמימה של כל הבאים לציונו של הצדיק המלומד בניסים וישועות. מחד גיסא באים לכאן אנשים מלומדים, מכובדים, אשר לרוב חיהם מלאים בגשמיות. ומאידך גיסא, בבואם אל הקבר הכל הופך לרוחניות. ליד הקבר הם מתבטלים לגמרי והופכים לאנשים אחרים. סימן הוא כי בשורשם הם טובים והגונים.

כשאדם עומד למול הקבר, רואה את המצבות, הוא יודע כי זה סוף כל האדם, ואז כל כולו מתפשט מהגשמיות והופך כולו לרוחניות. ואחר ככלות הכל, כשההילולא מסתיימת, וכל אחד חוזר לו לביתו, הולך הוא מכאן עם רגש רוחני ועם התעלות בקודש.

יצר הרע מתחיל כעת את עבודתו, ומנסה להשיח את כל הרוחניות שהשיג בהילולא. ואין הדבר תלוי עכשיו אלא בנו, שאנו מחויבים לנצחו, בחינת מה שנאמר "כי תצא למלחמה על אויבך ושבת שבי". רוצה לומר, להשתדל לשבות אותו קודם שישבה אותו. ורק על ידי תורה אפשר בקלות לנצח את היצר הרע. ואותו יצר הרע יודע את זה, ולכן הוא מנסה שוב ושוב להכשיל את האדם.

הוא שאומר הכתוב "ושבת שבי", שהמלחמה צריכה להיות תמידית, שכל הזמן צריך לשבות ממנו, ולא רק דקה אחת ותו לא. והיצר הרע יודע שיבוא זמן והתעלות תכבה, לאחר כמה ימים ימטע האושר הרוחני, ואז הוא מחכה לשעת הכושר. משום כן על האדם תמיד להתעלות, ותמיד להחזיק אצלו את מה שקיבל ברוחניות בהילולא של הצדיק.

אותה קדושה, אותה קיבל כל אחד ליד קברו של הצדיק ביום ההילולא, ובפרט לאחר כמה ימים של התעלות בתורה ובמצוות, ובשמיעת סיפורי צדיקים - אותה קדושה צריכה להישאר אצל האדם לתמיד, מתוך חמימות והתלהבות. ויוסיף עליה מיום ליום בבחינת "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה".

אמנם הדבר קשה, ולזה צריך הרבה סייעתא דשמיא, כי ללא סייעתא דשמיא אי אפשר להתגבר על היצר הרע המנסה להכשיל את האדם. לכן נאמר "ונתנו ה' א-להיך בידך", על ידי סייעתא דשמיא מאת השם יתברך תישאר כל הקדושה אצל האדם, והוא ימשיך כל ימיו בהתעלות רוחנית.

האם יש לך כסף לקנות מצרכים לחגים?

ר' ישועה דרעי הגיע בשנת תשנ"ט למוגאדור יחד עם אשתו, כדי להשתתף בהילולא של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א. בטרם הגיעו להילולא חשב ר' ישועה להיכנס אל מור הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א, בכדי להתברך מפיו. אלא שבאותה שעה לא היה בידו כסף כדי לתת לרב לצרכי צדקה, כי אם חסכוניות שחסך לעצמו.

אשתו שהרגישה בלבטיו, אמרה לו "אל לך להיכנס אל הרב, שהרי אין לך מה לתת לו". אך ר' ישועה לא קיבל את עצתה של אשתו ואמר לה: "הרי יש לי חסכוניות, ואותם אני אתן לרב".

אשתו של ר' ישועה לא הסכימה עם הצעד הזה: "אם תתן את כל החסכוניות שלך לרב, מנין יהיה לנו כסף כדי לחגוג את החגים הקרובים; ראש השנה, יום הכיפורים וסוכות?" כך היא תהתה בפניו.

ר' ישועה דרעי שמע את טענתה, וענה לה: "השם ירחם".

אשתו שוב הציעה לו שלא ייכנס אל הרב, אולם הוא לא שמע לקולה ונכנס.

כשר' ישועה נכנס לחדרו של מור הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א, הוא הניח על השולחן מעטפה ובתוכה 1000 פראנק, כשיצא מהחדר, אשתו הרעימה עליו בקולה: "כיצד נתת לרב את כל כספי החסכוניות שלנו?"

ור' ישועה נותר בעמדתו: "כיצד אפשר ללכת להילולא של הצדיק, ולא לתת לנכדו של הצדיק כסף לצדקה?"

"אם כן, יכול היית לתת לרב רק רבע מהסכום, אבל לא את כל הסכום שחסכת?" כך המשיכה אשתו לתהות.

ר' ישועה הרגיע את אשתו ואמר לה: "בזכות זה, יעשה עמנו השם יתברך ניסים ונפלאות, כדי שנוכל לחגוג את החגים בשמחה ובשלום".

לאחר ההילולא שבו בני הזוג לביתם, לקזבלנקה. בעוד הם עושים את דרכם לעבר ביתם, פוגש אותם יהודי שאינו מכיר כלל את ר' ישועה, ושואל אותו: "האם יש לך כסף כדי לקנות מצרכים לחגים, ולעבור את החגים בשלום?"

- לא! השיב ר' ישועה. אותו יהודי הוציא מכיסו סך של 1000 פראנק, ונתן אותו לר' ישועה.

מי היה אותו יהודי? רק הקדוש ברוך הוא יודע.

על כל פנים, אשתו של ר' ישועה, שראתה בעיניה את גודל הישועה המיוחדת -

שהנה הם קיבלו בחזרה את אותו הסכום שנתנו לכבודו של הצדיק - התפייסה עם בעלה. וכל אותו הלילה ישבו ודיברו על קדושת הצדיק זיע"א, כיצד בזכותו הוחזר להם סכום הכסף שהיו צריכים לצרכי החג, זאת כאשר שכר מצות הצדקה קיים להם לעולם הבא.

מן המיצר קראתי וענני

ברוח התקופה העוברת עלינו, בעקבות המגפה העולמית המטלטלת כל אשר רוח נשמה באפו, בהשגחה פרטית המוכיחה לעיני כל כי יד הבורא שולטת ביקום וממחישה עד כמה רבות מחשבות ותחבולות בלב איש - ועצת ה' היא תקום. הגיע לשולחנו מכתב מיהודי שזכה להתקרב לצור מחצבתו, וזכה לחוש בקרבת ה' בימים טרופים אלו בהם המשענת הכלכלית האנושית, נטרפת ונעלמת, וכשקרא לה' מן המיצר בזכותם של צדיקי עליון, זכה לישועה והצלחה בבחינת "ענני במרחב י-ה".

וכך הוא מספר:

כשהתחלנו להתקרב ליהדות בזכות מורנו ורבנו האדמו"ר רבי דוד פינטו, ה' יברך אותו, היינו מקשיבים בכל בוקר לשיעורו בוידאו והתחזקנו באמונה. סיפור אחד הרשים אותנו מאד, הסיפור מובא בספר 'במסילה נעלה' ונביא אותו ככתוב וכלשונו כפי שהוא מובא שם. וכך מספר הרב שליט"א:

בימי נעוריי, נשלחתי על ידי הוריי היקרים ללמוד תורה בישיבה הקדושה באנגליה מפי הרבנים הגאונים הרה"ג רבי חיים שמואל לופיאן זצ"ל, הרה"ג רבי שמאי צאהן זיע"א, הרה"ג בנימין זאב קופמאן זצ"ל, והרה"ג רבי ישראל מלול שליט"א.

היה זה בחודש אלול תשכ"ו בהיותי כבן

וחשבתי לנסות שם את מזלי.

היה זה ערב ראש השנה, ויהודים רבים ערכו את קניותיהם לחג. הרמתי עיניי לשמים ושפכתי שוב את לבי בתפילה לקב"ה, התחלתי לעורר את זכות אבותיי הקדושים שיעזרו לי שלא אתבייש בחג, ואז החלו לתקוף אותי הרהורי חרטה על כל מעשיי.

נזכרתי בימים הנוראים אשר נחוגו בישיבה, בתפילות המרגשות שנערכו בה, ובפרט בתפילת המוסף שאותה התפלל לפני התיבה מו"ר רבי שמאי צהאן זיע"א בהתרגשות מיוחדת ובמורא גדול. ובעומדי ברחוב היהודים באותם רגעים, חשתי בלבי רצון חזק להסתופף בצל הישיבה ולו לשעה אחת בלבד. הבנתי שאני אשם במה שגרמתי לעצמי, שהרי כלל לא הייתי צריך לבוא לצרפת, ורגשות חרטה עלו בלבי על מעשי הפזיזים.

תוך כדי מחשבות ויודי אלו, הגיע לפתע בעל הבית שלי ושאל: "דוד, האם לקחת את המזוודה שלך מתחנת הרכבת בכדי להתכונן לחג?"

"זה בסדר, אל תדאג" עניתי לו, התביישתי לספר שבזבזתי את כל כספיי בתענוגות שונים. שבתי והתחרטתי חרטה גמורה על מעשיי וחזקתי את עצמי שעזרי מעם ה', על אף שידעתי שרק נס מוחשי משמים יוכל לשנות את מצבי העגום לטובה.

הרחוב החל להתרוקן מאדם, ואני התפללתי לה' שיורה לי מה לעשות, דיברתי אליו מתוך אנחות שוברות לב וחשתי בעצמותיי את הנאמר בתהילים (כז, י) "כי אבי ואימי עזבוני וה' יאספני", שהרי כל קרובי מחוץ לצרפת ואני בסך הכל בחור בן שש עשרה שזקוק לעזרה.

לבסוף החלטתי להיכנס לאחת מחנויות הבגדים ולרכוש שם בגדים לחג. חיפשתי חנות שמוכרת את כל הפריטים הנחוצים ומצאתי אחת כזו. נכנסתי לחנות ונטלתי לידיי את כל פריטי הלבוש שלהם אזדקק בחג: חליפה, חולצות, נעליים וכו'. המוכר שמח מאד על הקנייה הגדולה שאני עורך, ובפרט כשראה שאינני מתווכח עימו על המחירים. הצגתי כלפי חוץ פנים שלווה כאילו הכסף הדרוש לקניית הרצינית מונח בכיסי, אך למעשה בתוך תוכי הייתי שבור ורצוף, כיון שידעתי שאין לי פרוטה אחת לשלם עבור כל הבגדים.

כשסיימתי את הרכישה ניגשתי למוכר כדי לערוך חשבון, ולאחר שהוא חישב עבורי את הסכום לתשלום, הגיע הסכום לכדי חמש מאות פראנק. ביקשתי ממנו: "אם לא אכפת לך תן לי חצי שעה, אל תסגור את החנות ובזמן הזה ארוץ להביא את הסכום כולו".

המוכר שהבחין כי אני רציני לגמרי, הסכים ואף אמר לי: "אם תבוא לפני הזמן שנקבת אעשה לך הנחה של חמישים פראנק".

יצאתי מהחנות ומיד התחלתי להתחנן לקב"ה שישלח לי את מלאכו להושיעני, הבטתי על פני האנשים אולי אראה יהודי מוכר שיביא לי את הסכום, כמו כן הבטתי על הארץ, אולי יזדמן לי הכסף בדרך של מציאה, אך כל זאת לא הועיל, וסכום הכסף נבצר ממני.

עשה נא עימי אות לטובה

זמן שהות שביקשתי מן המוכר כמעט ואזל ואני הייתי לחוץ מאד. פנית שוב לקב"ה ואמרתי: "ריבוננו של עולם, האם קשה לך לתת לעבדך חמש מאות פראנק עבור הוצאות החג שנתת לנו? האם מבקש אני ללבוש מלבושים אלו עבור הנאתי האישית? הרי אני מבקש ללבוש לכבוד החג הקדוש שבו נצטוונו לשמוח. אמנם חטאתי לפניך, אבל אתה בורא העולם שא נא עוני, מחל וסלח לי, ואני מעולם לא אשכח את חסדיך. עשה נא עימי אות לטובה, עשה נא עימי נס גדול שלעולם לא אשכח אותך".

לפתע שמעתי קול קורא מאחור: "דוד! דוד!" הסתובבתי, ולנגד עיניי נגלה אדם קצר קומה לבוש חולצה ירוקה וכיפה לראשו.

האיש התבונן בי בחיך גדול ושאל: "האם אתה הוא דוד פינטו, בנו של הצדיק רבי משה פינטו?"

השבתי בחיוב, והוא המשיך ושאל: "מה אתה עושה כאן?"

השבתי לו: "באתי לצרפת כדי לבקר את אבא שעבר פה בדרכו מארץ

שש עשרה שנים, כאשר געגועים עזים אל כ"ק אבא זיע"א ואל אמא ע"ה ושאר בני המשפחה החלו לחדור ללבי, שכן עברו כבר כמעט שש שנים מאז שראיתי את משפחתי בפעם האחרונה.

באותם ימים כ"ק אבא זיע"א היה שרוי בהתבודדות ארוכה בביתו, כפי ציווי אביו הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, והנה נודע לי באופן נדיר אבא זיע"א קטע את התבודדותו הארוכה ונסע להשתטח על קברי הצדיקים בארץ ישראל, ובחזרתו למרוקו מארץ הקודש הוא עתיד לעבור דרך צרפת ויתעכב בה למשך יממה אחת. לפיכך עלה בדעתי לבקש רשות מראשי הישיבה לנסוע לצרפת, בכדי להיפגש עם אבא שכה התגעגעת אליי.

בעיה אחת נקרתה בדרכי, תוקפו של הדרכון המרוקאי שלי אמור היה לפוג בתוך ימים ספורים, ואם בדעתי לנסוע לצרפת הרי עליי לקחת בחשבון שאאלץ להתעכב בה למשך מספר ימים כדי לחדש את הדרכון בשגרירות המרוקאית בצרפת.

התלבטתי מאד מה לעשות. האם להישאר בישיבה ולוותר על הפגישה עם אבא זיע"א? או שמה לנסוע לצרפת ולפגוש את אבא זיע"א שאליו התגעגעת כל כך, מתוך ידיעה שאאלץ להתעכב בצרפת זמן לא ידוע עד לחידוש הדרכון?

כיום, במחשבה בוגרת אני יודע שהייתי צריך להתגבר על יצרי ולהישאר בישיבה. בפרט שאבא הצדיק זיע"א לא ביקש ממני לבוא לראותו, ובוודאי היה מעדיף לו הייתי נשאר ללמוד בישיבה ולא הייתי מבטל את זמני בנסיעה לצרפת. אולם הגעגועים לראות את אבא זיע"א גברו, וגם ראשי הישיבה שמהם ביקשתי לנסוע לפגוש את אבא, לא יכלו לעמוד בפני בקשתי וגעגועיי. הם לא ידעו דבר על עניין הדרכון כיון שלא סיפרתי להם על כך, ואישרו לי לנסוע לצרפת.

נטלתי עימי מהישיבה כמעט את כל בגדיי כי ידעתי שלא אוכל לשוב לישיבה במהרה, ונסעתי.

הנסיעה לצרפת עברה עליי בטוב ובעימים, זכיתי לפגוש את אבא זיע"א ליום אחד, ובאותו ערב המשיך אבא בדרכו למרוקו. אני החלטתי להתעכב מעט בצרפת כדי לנוח, ואף עלה בדעתי לחגוג את הימים הנוראים בצרפת ואגב כך לדאוג לחידוש דרכוני.

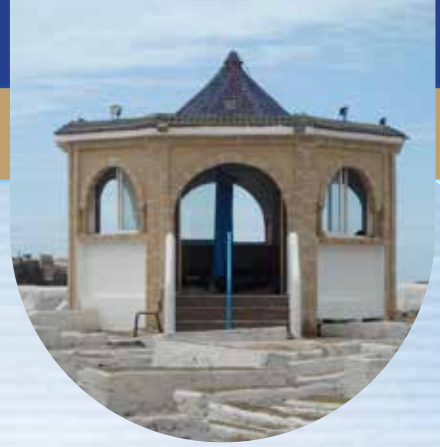
רבי דוד בוסו שליט"א, הנשוי לבתו של הקדוש הבבא סאלי זיע"א, יהודי יקר וגומל חסדים, שמע שאני נכדו של הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א והציע בשמחה שאתארח בביתו במשך שהותי בצרפת, ואני נענית להזמנתו.

למרות שאבא נתן בידי סכום כסף לצרכיי השונים, במעשה נערות בזבזתי אותו על דברים בטלים, לפיכך כשביקשתי לפדות את מזוודתי אשר הייתה שמורה בתחנת הרכבת, נוכחתי לראות שלא נותרה בידי פרוטה.

הדבר היה יום קודם ראש השנה ואני הייתי לחוץ מאד, שכן במזוודה היו נתונים כל חפציי ובגדיי אשר אמור הייתי להזדקק להם בחג, ולא היה ביכולתי לפדותם.

התביישתי מאד לבקש את הכסף הדרוש לכך מבעל הבית שארץ אותי, והחלטתי לפנות לבורא העולם בתפילה שיסייע בידי שאפגוש יהודי שייתן לי את הכסף, או שאמצא ברחוב את הסכום הדרוש. כך צעדתי למחרת לרחוב "ד'ה רוזיאה" בפריז, שהיה ידוע בזמנו כמרכזי וכמלא ביהודים,

חייתי בחוסר סבלנות לשידור

עד כאן הסיפור שסיפר מוריני הרב שליט"א. וקעת נספר לכם את הסיפור שארע לנו בעקבות אותו סיפור של הרב שליט"א.

אנחנו גרים ברעננה ויש לנו חברה קטנה של הי-טק בעיר. כאשר התחיל 'משבר הקורונה', גם העסק שלנו סבל כמו כולם מהמשבר, אבל בכל חודש בחסדי שמים היה לנו מספיק כדי הוצאות המחייה, אולם חששנו מאד מחודש החגים בו ההוצאות גדולות לאין שיעור. לפי חשבון שעשינו יחסר לנו \$8000 לחשבון השוטף.

בסוף חודש אלול חל יום ההילולא של הצדיק רבי חיים פינטו במרוקו, וכמו רוב אנשי קהילתנו, גם אנחנו הכנו סעודה והדלקנו נרות עם ילדינו לכבוד את זכרו. היינו כל כך במצוקה מפני הבאות, שאני ואשתי אמרנו בינינו: 'אולי נעשה גם אנו כמו שעשה רבי דוד לפני ראש השנה, כשביקש מרבי חיים לבא לעזרתו, נתפלל אף אנו לה' יתברך שבזכות הצדיק ניוושע, ואם ירצה ה' נקבל אף אנו מעטפה'. בשעת ההילולא סיפרנו לילדים את הסיפור הזה שארע לרבי דוד בצעירותו בפריז, סיפור שהעצים את אמונתנו.

אחרי הסעודה הילדים הלכו לישון ואשתי גם כן, אבל אני חייתי בחוסר סבלנות לשידור ההילולא מהעיר אסוורא שבמרוקו. בשעה מאוחרת בלילה השידור התחיל, והיה המעמד מרגש מאד, ראיתי את רבי דוד שהיה באסוורא, ואת הקבר של רבי חיים. באותם רגעים התפללתי בכל כוחותי וביקשתי שהצדיק יעזור לנו במצבנו הכספי הקשה.

בתפילתי ביקשתי מה' יתברך להיוושע, והוספתי ואמרתי: 'רבי חיים, תעזור לנו, כי זקוקים אנו עכשיו לעזרתך יותר מתמיד. תשלח לנו משהו שילווה לנו \$8000, או שבעלי-החובות שלנו ישלמו לנו היום הסכום שחיבים לנו'. ההילולא הסתיימה בשעה אחת בבוקר והייתי עייף מאד.

למחרת חזרנו לשגרת החיים, ואף שלא השגתי את הסכום שקיוויתי לקבל. חשבתי לעצמי: 'אני לא דואג, אני יודע שרבי חיים יגרום לנו נס'.

לו דבר על מעטפת הכסף שהתבקשתי להעביר לו.

רק לאחר ימי החג, הגיע אלי אדם ממרוקו והביא לי כסף נוסף ששלחו עבורי הורי היקרים, הכנסתי חמש מאות פראנקים במעטפה הריקה ששמרתי מערב החג, ניגשתי אל המארח שלי וסיפרתי לו את הסיפור כולו מתחילה ועד הסוף.

ביקשתי ממנו סליחה ומחילה על שעייכבתי את העברת הכסף אליו ולא נתתי לו אותו לפני החג, וכן ביקשתי סליחה על שנהייתי מכספו בשעת הדחק מבלי שקיבלתי את רשותו לדבר.

כששמע בעל הבית את הסיפור כולו, הוא נבהל מאד ואמר: "אינני יכול לקחת ממך את הכסף, מעולם לא הייתי בארץ ישראל, ומעולם לא הלוויתי סכום כזה לאיש. ואם כן הכסף אינו שייך לי".

אולם אני לא וויתרתי: "הרי שמך וכתובתך רשומים על המעטפה, ואם כן הכסף שייך לך! בעל הבית נכנס לחדרו עם המעטפה כשהוא רועד כולו, ומספר דקות לאחר מכן הוא יצא מחדרו ואמר לי שוב: "ניסיתי להיזכר מתי יכול הדבר להיות שהלויתי למישהו סכום כזה, והגעתי למסקנה שהדבר לא יכול להיות! או שסבך הקדוש הגיע מעולם האמת לעזור לך בעת ייאושך ולהוציא אותך מהצרה שבה היית נתון, או שהיה זה אליהו הנביא. אני מכל מקום, לא יכול לקחת ממך את הכסף, כי מעולם לא הייתי בארץ ישראל ומעולם לא הלוויתי סכום זה לאיש".

כך אמר והתעקש להשאיר בידי את מעטפת הכסף.

שנים ספורות לאחר מכן, כשסיפרתי לאבא זיע"א את הסיפור, שאל אותי אבא: "והיכן החליפה?".

"גדלתי מאז" השבתי לו "והחליפה כבר איננה מתאימה למידותי, ומשום כך השלכתי אותה".

"חבל שזרקת את החליפה!" אמר לי אבא בצער, "דע לך כי חליפה זו ניתנה לך במתנה ישירה משמים על ידי אחד ממלאכיו של ה' יתברך".

ישראל למרוקו. וקעת נתקעתי כאן כיון שעליי לחדש את דרכוני לאחר החגים".

האיש לא הרפה ממני ושאל שוב: "והיכן אתה חוגג את ראש השנה?"

השבתי לו שאני מתארח אצל אדון פלוני בפריז.

האיש חיך חיוך גדול ואמר לי: "בבקשה ממך, עשה עימי חסד. נמצאת אצלי מעטפה ובה חמש מאות פראנק שאותם הילווה לי בעל הבית שלך לפני מספר שנים בהיותי בארץ ישראל. אם לא קשה לך - מסור לו את המעטפה בשמי ואף דרוש בשלומי".

האיש נתן בידי את המעטפה למסירה עליה היה רשום שמו של בעל הבית שלי, הוא איחל לי שנה טובה, נשק במצחי, ובלא לומר שמו ומנין בא פנה והלך לדרכו.

נותרתי מבלבל מאד ממה שהתרחש עימי באותם רגעים, ולא שאלתי כל שאלה אודות אדם נפלא זה אשר הגיע בדיוק בזמן הנכון לתת בידי כסף שאותו היה חייב לבעל הבית שלי. הבטתי במעטפה שעליה היו רשומים שמו וכתובתו של המארח שלי, והסתכלתי שוב לאחור כדי לראות את האיש, אך הוא נעלם מעיניי.

לאחר מכן הבטתי בשעוני וראיתי שחלפה מחצית השעה מאז שהבטחתי למוכר בחנות הבגדים שאגיע אליו עם הכסף, ועל כן מיהרתי אליו מיד כשמעטפת הכסף בידי. המוכר כבר היה בדרכו לנעול את החנות אולם כשראה אותי פתח עבורי שוב את החנות.

שילמתי עבור הסחורה, נטלתי עימי את הבגדים החדשים ופניתי לביתו של בעל הבית שלי שמח וטוב לב, כשכל הדרך פי ממלמל שבח והודיה לה' יתברך על החסד הגדול שגמל עימי לקראת התקדש החג.

במשך החג כולו לא סיפרתי לבעל הבית מאומה ממה שארע עימי ברחוב, ולא אמרתי

יש לי הפתעה

בשעה אחת בצהריים, אשתי התקשרה אלי ואמרה לי: 'יש לי הפתעה!' חשבתי שהיא תספר שהלקוחות שילמו לנו. אבל זה היה משהו אחר, משהו בלתי נתפס. היא התקשרה לבנק הקודם שלה באירופה, שבו היה לה חשבון לפני חמש שנים כשעלינו ארצה, ברצונה היה להגיש בקשה לקבלת כרטיס אשראי. אך בידועה שחשבונה ריק מזה חמש שנים, לא היה לה הרבה תקווה שיאשרו לה להפתעתה, אומרת לה נציגת שירות לקוחות: 'גברת, יש לך \$8000 על חשבונך. מה את מתכננת לעשות איתם?' אשתי עבדה בבנק השקעות במשך 15 שנים וידעה בדיוק כמה אמור היה להיות באותו חשבון, ולכן חזרה לברר את העניין וראתה שאכן סכום זה נמצא בחשבונה. לא יאומן. היא ניסתה למצוא מהיכן הגיע הכסף הזה, אבל ללא הצלחה. שום מקור לא התגלה.

כשהיא התקשרה אלי לספר לי את זה, ענית לה: 'אשתי היקרה, זה רבי חיים! אתמול בלילה בשעת ההילולא ביקשתי ממנו לעזור לנו להשיג \$8000 והנה הם פה, ב"ה.

אגודל, אזי אין זה מתוך רצון פנימי עז לעשות רצון ה'. הוא פועל מתוך הכרח. אבל אם הוא פוסע בזריות, מדלג מדרגות ואץ רץ, זוהי ההוכחה שהוא פועל בשמחה ובנפש חפצה.

אגב, התשובה הפשוטה לשאלה מדוע אברהם רץ, היא כי עשה זאת כדי שלא יתחרט. הרי הוא לא הבטיח להביא בשר; למלאכים אמר רק "ואקחה פת לחם וסעדו לבכם". אלא, חשב בלבו מחשבה טובה, לערוך להם סעודה כדבעי. כדי שלא יתחרט רץ מהר אל הבקר, לקח בן בקר רך וטוב ונתן לנער שימהר ויעשה אותו.

הברכה יוצאת מאליה

הרב מרגליות מוסיף נופך לדברים בסיפור ששמע מאבי ז"ל.

בבית כנסת אחד היה מתפלל באופן קבוע יהודי ירא שמים בתכלית. תפילתו הייתה זכה וברה, כמונה מעות, תענוג לשמוע. אבל הרב שישב בסמוך לו הבחין שכאשר היהודי אומר ברכות השחר הוא מדלג על ברכת 'שלא עשני גוי'. התפלל הרב מאוד, הלוא היהודי עושה רושם של ירא ושלם, כיצד זה מדלג על ברכה מברכות השחר.

בפעם הראשונה חשב אולי מקרה הוא. בפעם השנייה חשב שמא שגגה. אבל כשראה שזהו מנהג קבוע החליט שעליו לשאול את היהודי לפשר הדבר. אולי הוא מאותם יפי נפש, שברכה זו שיש בה 'התנשאות' על אומות העולם אינה מתאימה להם ולעדיניות רגשותיהם. ניגש אליו ושאלו: 'ר' יהודי, מדוע זה אינך מברך ברכת 'שלא עשני גוי'?

וכך השיב לו אותו יהודי:

"אומר לרב את האמת. כשאני קם בבוקר ואומר 'מודה אני' ממלאת את לבי שמחה עצומה. ראו מה בין בני לבן חמי. אנו רצים והם רצים. חושב אני לעצמי: הנה, אנו ניגשים לתפילה לפני בורא עולם, לאחר מכן עוסקים בלימוד תורה וקיום מצוות. אח, מעין עולם הבא. ואילו הגוי המסכן, מה הוא הולך לעשות היום, לעבוד, לאכול, לשתות ולישון? מה בינו לבין הבהמה? כשאני חושב מחשבות אלו אינני מסוגל להתאפק, והברכה יוצאת מפי מאליה: 'שלא עשני גוי!' כבוד הרב, אם ניתן לברך בשנית אשמח מאוד".

כמה אנו צריכים אפוא לשמוח שמחה גדולה ועצומה על הזכות שזיכנו הקב"ה ללמוד תורתו הקדושה, לקיים מצוות ומעשים טובים, ולהיות מחוברים אליו יתברך. אין לנו עונג גדול מזה.

צריך להיות מבסוט, לנצל את ההזדמנות ולחזור לאחוריו. וכי מה אכפת לו, הוא עשה את המוטל עליו, למעבידים שלו לא יהיו תלונות. אם הוא בכל זאת מתאמץ להיכנס, סימן שמדובר אכן ברצון פנימי עמוק, לשם שמים".

נחזור לעניין העקידה. אברהם עשה את המוטל עליו. לקח את בנו יחידו אשר אהב, העלה אותו על גבי המזבח, עקד אותו והתכונן להקריבו לה'. קורא אליו מלאך ה' מהשמים ואומר: "אל תשלח ידך אל הנער". אדם מן היישוב היה אומר בשמחה ובששון 'ברוך שפטרנו'. תופס מיד את הנער ובורח מהמקום כל עוד נפשו בו. מי יודע, אולי עוד יהיו חרטות. מה שבטוח בטוח. כך היה רץ היישר לביתו ומבשר לאשתו שהכל בסדר, כולנו חיים וקיימים.

אך אברהם אינו נוהג כך. הוא אינו ממהר להסתלק מהמקום. להיפך. הוא עומד ומשתאה, אינו יודע את נפשו. מה, כך מסתיים המעמד המרומם שכל כך חיכיתי לו? מביט סביבו ורואה איל נאחו בסבך. אברהם שמח שמחה גדולה. הנה, הקב"ה לא ויתר על קרבנו לחלוטין. יש תחליף כלשהו. הולך, לוקח את האיל ומעלהו לעולה תחת בנו. וכפי שאומרים חז"ל, בכל פעולה שעשה באיל חשב: 'כך הייתי עושה לבני'.

בתחילה, כאשר עצר הקב"ה בעד אברהם מלשחוט את בנו, עדיין לא בירכו. עדיין אין רואים כאן את ההשתוקקות הפנימית לעשות רצון ה'. יתכן שבא לעקוד את בנו כמי שכפאו שד, אין ברירה, הקב"ה ציווה. חייבים לעשות רצונו. רק לאחר מכן, כאשר ראה הקב"ה שאברהם אינו ממהר לעזוב את המקום, משתדל, אולי בכל זאת, שמח להקריב את האיל, רק אז הוכח שאברהם עשה מרצון ומאהבת ה' וראוי הוא לקבל את הברכות.

ואולי, מסביר הגאון רבי אברהם צבי מרגלית שליט"א, הדברים מתקשרים לתחילת הפרשה. כתוב "ואל הבקר רץ אברהם" (בראשית יח, ז). מדוע רץ אברהם, מה הבהלה. המילים 'רץ' ו'רוצה' הן מאותו שורש. כיצד אפשר להיווכח האם האדם אכן חפץ לעשות, או שהוא עושה את הדברים בעל כורחו או מתוך הרגל? המבחן הוא בריצה. בזריות. אם כאשר האדם הולך לקיים מצווה הוא פוסע מעדנות, עקב בצד

בפרשת העקדה, הולך אברהם להר המוריה ועוקד את בנו על המזבח מתוך כוונה להקריבו לה'. ברגע האחרון קורא אליו מלאך ה' "אל תשלח ידך אל הנער" (בראשית כב, יב). אברהם מבט סביבו, רואה איל נאחו בסבך בקרניו, הולך ולוקח אותו ומעלהו לעולה תחת בנו. לאחר מכן קורא המלאך שנית, "יען אשר עשית את הדבר הזה ולא חשכת את בנך את יחידך, כי ברך אברכך והרבה ארבה את זרעך ככוכבי השמים וכחול אשר על שפת הים וירש זרעך את שער אויביו. והתברכו בזרעך כל גויי הארץ עקב אשר שמעת בקולי" (בראשית כב, טז-יח).

נשאלת השאלה, מדוע לא בירך המלאך את אברהם כבר כאשר נגלה אליו בפעם הראשונה, הרי כבר אז ראה הקב"ה שאברהם עשה רצונו ולא חשך ממנו את בנו יחידו?

מסופר על רבי אריה לוי זצ"ל, המכונה 'רב האסירים', ששבת אחת בא ל'קישלה', בית הסוהר הירושלמי, לבקר את 'אסיריו' כמנהגו בכל שבת. כשיגיש לשער, בו היו מוצבים שני שוטרים, אנגלי ויהודי, פנה אליו השוטר האנגלי בחומרה: "אני יודע שאתה הראי של הפריזיז'רס, ויש לך אישור כניסה קבוע. אבל כיצד בכלל הגעת לכאן, אינך יודע שהוטל עוצר? א'ם ורי סורי, היום לא תוכל להיכנס".

ביקש השוטר היהודי: "אנא, תן לו להיכנס. זו המצווה שלו, הוא כל כך רוצה לנחם את האסירים ולדבר על לבם, הוא 'עושה להם את היום'". אמר השוטר האנגלי: "עזוב שטויות. אל תגנן לי על המצפון. זה סתם 'ביזנס'. זו הפרנסה שלו. הכבוד שלו. היום עוצר, יש לו חופש. שילך לביתו ויהנה מהחיים".

רבי אריה לא ויתר. הלך סביב ה'קישלה', ראה מקום בו הגדר נמוכה למדי, וניסה, ממרומי שנות זקנותו, לטפס עליה. ראה זאת האנגלי, קרא לו ואמר: "עכשיו אתה יכול להיכנס דרך השער הראשי". שאלו השוטר היהודי: "הלמדנו רבינו, מה נשתנה?". אמר לו: "עתה ידעתי שבאמת אינו עושה זאת תמורת כסף וכבוד. אילו כך, אילו מטרתו הייתה כלכלית גרידא, היה

בית המדרש פניני דוד ירושלים

הודעה משמחת!!!

כ"כ מו"ר רבי דוד חנניה פינטו שליט"א יחדש את קבלת הקהל בפניני דוד ברח' בית וגן

כ"כ נפתח בקרוב שיעור שבועי לנשים

הוספנו שיעורים בכל שעות היום בעברית ובצרפתית ובדף היומי